

Bron: AD, 30 juli 2023

Verpleegkundige Jozua van Duuren heeft een oplossing voor de enorme pijn bij baby's, maar die kost veel geld. © William Hoogteyling

27 weken oud, 1 kilo zwaar en heel veel pijn: te vroeg geboren baby's lijden enorm door infuusschade

Een voldragen baby zou het uitschreeuwen van de pijn. Sterker nog: een volwassen man óók. Maar kindjes van minder dan 30 weken oud kunnen dat niet. Regelmatig lijden zij fikse pijn door de infusen die hen juist moeten helpen. In stilte. Soms urenlang. Ondanks dat dit vaak gebeurt, is nu ook een oplossing, vertelt verpleegkundige Jozua van Duuren. „Het was alsof er een engeltje meekeek.”

Indra Jager 30-07-23

Tien ieniemini teentjes. Rood zijn ze. Uit het voetje steekt een infuus. De grootte van de naald lijkt uit verhouding. Daarboven steken spillebeentjes uit een ongelooflijk kleine luier. Op de armpjes, waarvan de huid nog licht doorschijnt, zit donshaar. Dat valt normaal gesproken uit vanaf de 30ste

week van de zwangerschap, maar daar kreeg het de tijd niet voor. Want dit baby'tje werd te vroeg geboren.

Uit het lijfje komen allerlei slangetjes, uit zijn neusje steekt er ook één. Daarmee krijgt baby Noah sondevoeding. Door het infuus in zijn voetje stroomt een vloeistof om te groeien. Als deze vloeistof buiten het bloedvat komt, dan richt het veel schade aan. Dat is een risico, maar hij kán niet zonder. Noah is 27 weken oud, weegt 1 kilo en ligt nu twee weken op de afdeling neonatologie van het Wilhelmina Kinderziekenhuis in Utrecht.

Enorme pijn

Sommige kinderen op de afdeling voor te vroeg geboren baby's hebben meerdere infusen. Bijvoorbeeld omdat ze én glucose krijgen én een bacteriële infectie onder de leden hebben. Dan komt er ook een slangetje voor antibiotica bij. Die infusen moeten regelmatig opnieuw worden gezet, omdat de premature kindjes snel groeien, vertelt verpleegkundige Jozua van Duuren, die al veertien jaar op deze afdeling werkt.

Dat prikken, in zo'n klein handje of voetje, is een nogal precies werkje en gaat weleens mis. Het infuus zit dan ongemerkt niet goed en spuit de vloeistof - soms chemisch van aard - op de verkeerde plek in het lichaam.

Een man of voldragen baby zou het uitschreeuwen. Maar deze jonge baby's zijn nog niet genoeg ontwikkeld, en dus lijden ze in stilte

Jozua van Duuren, Verpleegkundige op de neonatologie van het Wilhelmina Kinderziekenhuis

Het kan ook gebeuren dat de baby beweegt of dat een bloedvat niet meer goed is - de bloedvaten van deze veel te vroeg geboren kindjes zijn nogal broos - waardoor een infuus verplaatst. De verpleegkundigen proberen ieder uur te checken of het infuus nog op z'n plek zit, want als dat niet zo is, doet dat pijn. Héél veel pijn. „Een volwassen man, of voldragen baby, zou het uitschreeuwen”, zegt Van Duuren. Maar deze jonge baby's zijn daarvoor nog niet genoeg ontwikkeld, en dus lijden ze in stilte.

Temperament zorgt ervoor dat hij het overleeft

Noah ligt in een warme couveuse, onder allerlei dekentjes. Zijn oogjes zijn extra goed bedekt en ook over het glas om het bedje ligt een deken, want het licht is veel te scherp voor zo'n jonkie. Hij hoorde natuurlijk nog minimaal twaalf weken in de buik van mama, waar het aardedonker is.

Piepkleine, te vroeg geboren baby's liggen vaak aan het infuus. Dat zorgt soms - ongemerkt - voor veel pijn. © William Hoogteyling

Ook de vele piepjes en stemmen op de afdeling zijn te veel voor de piepkleine baby. Wanneer de doek even van de couveuse gaat, probeert Noah te huilen. Er komt alleen een zielig geluidje uit, dat opgaat in de drukke omgeving. „Het is al heel wat dat hij dit aangeeft”, zegt Van Duuren. „Dit temperament zorgt ervoor dat hij het overleeft.”

Ontplofte bom

Op deze bijzondere afdeling in het Utrechtse ziekenhuis is het altijd hectisch en druk. „De afspraak is dat er elk uur gekeken wordt of het infuus nog goed zit. Helaas zie je pas bij letsel dat het fout gaat en je bent dus altijd te laat. Soms 'ontploft de bom' en zijn we zo druk, mede door

personeelstekorten, dat elk uur controleren niet lukt. Helaas heeft dit ook gevolgen voor het infuusletsel.”

Prikken is traumatisch voor een kindje en pijn is helemaal niet goed

Jozua van Duuren, Verpleegkundige

Hij wijst naar foto's op een computerscherm. Donkerblauwe voetjes, zwarte vlekken, blaren ter grootte van het hele handje. Het lijken wel brandwonden. Ernaar kijken alleen al maakt je ziek. Dit noemen ze 'graad 4'. Van Duuren houdt, als enige ziekenhuis in Nederland, bij hoe vaak dit gebeurt. Van de uitkomst schrok hij: jaarlijks telt hij ruim 160 letsels, bij zo'n 600 kinderen. Graad 3 ziet hij gemiddeld 30 keer per jaar, graad 4 ongeveer 7 à 10 keer.

Prikken is traumatisch

Niemand wil dat zo'n kindje pijn lijdt, het is niet alleen zielig, maar het zit ook het lichamelijke herstel in de weg. Ook psychisch kan het een boel kapot maken. „Prikken is traumatisch voor een kindje en pijn is helemaal niet goed. Het is niet gek dat te vroeg geboren baby's een grotere kans hebben op mentale problemen en autisme”, zegt Van Duuren.

Op deze zaal van de afdeling - er zijn er twee in dit ziekenhuis - liggen nog zes kindjes als Noah. De lichaampjes vol met infusen, in de voetjes, handjes en soms zelfs hoofdjes. Sommigen doen het zo goed dat ze mogen 'buidelen' met hun ouders, bij anderen zijn artsen en verpleegkundigen druk in de weer.

Sommige collega's kunnen niet slapen, want ze blijven de beelden voor zich zien

Jozua van Duuren, Verpleegkundige

Het kan zomaar zijn dat één van de minimensjes een ademstilstand krijgt of dat er een 'operatie op zaal' plaatsvindt, want deze allerkleinsten kunnen niet naar een operatiekamer worden verplaatst. „Ouders hopen elke keer

dat het niet om hun kind gaat. ‘We hebben nu al drie keer een ademhalingsstilstand bij een ander kindje gezien, we vrezen dat wij de volgende zijn’, vertellen ze ons.”

Niet slapen als het misgaat met infuus

Van Duuren en zijn collega’s voelen zich enorm schuldig als het tijdens hun dienst misgaat met de infusen. Nóg meer ellende voor ouders en kind. „Sommige collega’s kunnen niet slapen, want ze blijven de beelden voor zich zien.” Van Duuren zelf kan het ook niet loslaten. Hij werkt 110 procent, maar checkt thuis vaak ook nog zijn mail. Dan komt er geregeld iets voorbij over infuusletsel bij een patiëntje. Dat kan hij vervolgens niet loslaten.

Het moet anders, vindt Van Duuren. En dat kan ook. In ziekenhuizen in Amerika en Qatar hebben ze apparaten, genaamd IV Watch, die in de gaten houden of een infuus nog goed zit en loopt bij de allerkleinsten. In Europa gebruikt alleen een Italiaans ziekenhuis het apparaat.

Toen we het apparaat hadden, hebben we de hele week geen infuusschade gehad. Een collega zei: ‘Het was alsof er een engeltje meekeek’

Jozua van Duuren

In Nederland gebruikt nog geen enkel ziekenhuis de IV Watch, maar Van Duuren wil nu 15 van deze apparaten. Die kosten 3000 euro per stuk. Daarnaast zijn er 50 sensors à 50 euro per stuk nodig. Daarmee kan de afdeling drie jaar doen. „Hopelijk heeft het zich daarna bewezen en wordt het opgenomen in de standaard zorg.”

Crowdfunding gestart

Voor de verpleegkundige heeft het apparaat zich al bewezen. Hij heeft hem een week op proef gehad en zag direct verschil. „De week daarvoor hadden we drie kindjes waarbij het infuus niet goed zat. Ze hadden alle drie derdegraadsletsel. Toen we het apparaat hadden, hebben we de hele week

geen infuusschade gehad. De week daarna wél weer. Een collega zei: ‘Het was alsof er een engeltje meekeek.’”

Van Duuren is daarom [een crowdfundingactie](#) begonnen. Hij hoopt 100.000 euro op te halen om de apparaten die schade kunnen voorkomen bij vroeggeborenen aan te kunnen schaffen. De teller staat op dit moment op 68.000 euro. „Het loopt goed, we zijn er bijna. Ouders van de afdeling steunen de actie allemaal, die weten hoe belangrijk het is.”